

jeg troer ikke have udtrykt mig saaledes, at det var sikkert, at det ikke kom frem paa nærværende Rigsdag; skal der imidlertid være Tale om et bestemt Udsagn, saa vil jeg, af Frygt for at love for meget, hellere strax sige et bestemt Nei end et bestemt Ja. Men derimod er Grunden til, at det ikke kommer frem, hvis det ikke kommer frem, ingenlunde den, at der er Uoverensstemmelse imellem Domainedirecteuren og mig, men Grunden er ganske simpelt den, at det ikke i en saadan Sag er tilstrækkeligt, at den vedkommende Minister, hvem Sagen nærmest angaaer, har bragt et Forslag istand, som stemmer med hans Overbeviisning, men det er hans Pligt at tilvejebringe et saadant Forslag, som man kan vente vil stemme med Folkets Overbeviisning, og da den Sag endnu har næsten lige saamange Meninger om sig med Hensyn til, hvorledes den skal afgjøres, som der er fremkommet Forslag i den, saa anseer jeg det for meget tvivlsomt, om jeg vil finde Sagen saa moden, at jeg først for Hans Majestæt og senere her paa Rigsdagen tør andrage om en Afgjørelse af den i nærværende Sessjon. Der foreligger allerede saameget Arbejde baade for Rigsdagen og for Ministeriet, at det vel ikke kunde undre, at vedkommende Minister, naar han interesserer sig for sit Sag, udtaler sig noget tvivlende om, at en Sag, hvis Principer ikke vare modnede inden Rigsdagens Sammenkomst, under Rigsdagsmøderne skulde blive moden; det er min Grund, hvorfor jeg ikke allerede har givet et bestemt Tilfagn om at forelægge et saadant Lovudkast, derimod tvivler jeg slet ikke paa, at det vil blive muligt, ligesom jeg anseer det for nødvendigt, at et saadant Lovforslag forelægges den næste Rigsdag, hvis det ikke kan komme for denne Gang.

Tfcherning: Den ærede Taler, som sidder nær ved mig, gif især i sin Modstand ud fra, at dette Lovforslag var af den Art, som han troede kun lykkelig kunde bringes igjennem, naar det gif ud fra Regjeringen. Det er ingenlunde min Hensigt at nægte, at dette Lovforslag er af dem, der vistnok heldigere komme frem fra Regjeringen, end fra nogen anden Side; imidlertid er det dog ingenlunde af dem, der meest trænge til at gaae ud fra Regjerin-

gen. Det udgjør nemlig mere en enkeltliggende Sag, et Forhold, som Mange kjende og kjende nøie, omtrent saa nøie som Regjeringen; det er ikke et almindeligt Lovforslag, det er et Lovforslag, der, som sagt, kun angaaer Afgjørelsen af en ganske særlig Sag, saa jeg troer at fra den Side er Sagen mindre farlig, fra den Side vil man kunne gaae ind paa den, saameget mere, som Regjeringen jo er tilstede under Forhandlingerne og kan give alle fornødne Oplysninger, og det endog saaledes, at Forslagsstilleren, dersom det skulde vise sig, at der var altfor store Feiltagelser, altfor store Misgreb i Forslaget, da selv kunde finde sig opfordret til at tage det tilbage, eller Thinget til at vise det bort. Den anden Grund var den, at Thinget vist kunde forlade sig paa, at Ministeriet vilde bringe et saa vigtigt Lovforslag frem, saasnart som muligt, og at det i enhver Henseende i dette som i lignende Tilfælde vilde holde sine Løfter og Forpligtelser. I denne Retning er der mere Tvivl hos mig, fordi jeg har seet, at vigtige Lovgivningsarbejder, som — maaskee jeg har taget feil — men som det dog forekom mig vare lovede, og det Lovgivningsarbejder af den Art, at tidligere Lovforslag, der ere komne frem, først fik deres rette Betydning, naar disse kom til, ikke ere komne. Der er andre Love, hvorom jeg paa ingen Maade vil sige, at vi med Sikkerhed kunde have ventet dem, men som der dog var god Anledning til at vente, og istedetfor hvilke vi have faaet mange ubetydelige Smaa-ting. Der var saamegen Tale forrige Aar om, hvorvidt Religionsfriheden, som Grundloven havde tilstaaet os, krævede Lovgivningsarbejder, som kunde afgjøre dette vigtige Spørgsmaal, et Spørgsmaal, der forekommer mig at være et af de allervigtigste; der var store Tvivlsmaal om, hvorledes Grundloven i denne Retning kunde blive benyttet. Det er temmelig almindeligt anerkjendt, og saavidt jeg har forstaaet en af de ærede Ministre for nogle Dage siden, ogsaa saaledes opfattet af Ministeriet, at navnlig een Sag i væsentlig Maade trængte til Afgjørelse, og det var den om det borgerlige Egtteskab; der har netop været Folk hos mig idag og lagt os det yderligere paa Hjerte. Det er vistnok, at det Forslag har der været stor